ساختمان بلند حریم بازار تاریخی کرمان درحال تکمیل است؛

وعده‌های بی‌سرانجام کاهش ارتفاع بنا!

گروه جامعه: در حالی که پیش از این، استاندار کرمان و معاون عمرانی وی و نیز میراث‌فرهنگی وعده دادند ارتفاع غیرمجاز ساختمان بلندمرتبه اداره کل امور مالیاتی کرمان کوتاه می‌شود، این اتفاق اما نه‌تنها نیفتاد که ساخت‌وساز آن بار دیگر ادامه یافته است. این خبر این روزها بار دیگر در شبکه‌های اجتماعی بازتاب یافته و ایرنای کرمان نیز با انتشار تصویری از این بنا نشان می‌دهد اسکلت این ساختمان نه تنها از داخل میدان گنجعلیخان، که از داخل میدان تاریخی ارگ نیز به خوبی نمایان است.

به نقل از ایرنا؛ طی روزهای اخیر، در شبکه‌های اجتماعی ویدئوهایی منتشر شده مبنی بر اینکه ۲ طبقه بالایی ساختمان اداره کل امور مالیاتی کرمان در حال ساخت است. این ساختمان در فاصله بسیار نزدیکی از بازار تاریخی شهر و مجموعه‌ای بزرگ از آثار میراثی ثبت ملی و کاروانسرای جهانی گنجعلی‌خان قرار دارد و حریم ارتفاعی مجاز در این محدوده را نقض کرده است. نخستین‌بار، مهرماه سال گذشته بود که دوستداران شهر و میراث‌فرهنگی کرمان با انتشار تصاویر و ویدئوهایی از تخلف این ساختمان دولتی با ارتفاع غیرمجاز در کنار بازار تاریخی پرده برداشتند. در پی موج اعتراضی که در آن زمان به راه افتاد، میراث‌فرهنگی به موضوع ورود کرد و جلوی ادامه کار را گرفت. سرپرست وقت میراث‌فرهنگی استان کرمان همچنین از پیگیری حقوقی این موضوع خبر داد و گفت که به‌صورت هم‌زمان، با ارسال مکاتبه به وزارت میراث‌فرهنگی خواستار ابطال مجوز صادره از طریق کمیسیون ماده پنج در سنوات گذشته برای این سازه شدیم.

مرتضی نیکرو اظهار کرد: «برابر ابلاغ قضایی، پیمانکار و کارفرمای پروژه متعهد به انجام فعالیت عمرانی فقط در ۲ طبقه اول هستند و ادامه روند کار در طبقات بالاتر منوط به اعلام نتیجه در خصوص رای کمیسیون ماده پنج از طرف وزارتخانه‌های دخیل در صدور این مجوز شده است..»

سال گذشته، با گسترده شدن موج اعتراضات نسبت به احداث این ساختمان مرتفع متخلف، محمدعلی طالبی استاندار کرمان هم در کنار دوستداران میراث‌فرهنگی ایستاد و اعلام کرد: «با تصمیمی مسئولانه، ۲ طبقه از ارتفاع ساختمان مالیاتی کاهش پیدا می‌کند تا تعهد خویش را در پاسداشت میراث تاریخی این کهن‌دیار ادا کنیم.»

اگرچه بیش از یک سال از این وعده‌ها گذشته اما همچنان اسکلت آبی‌رنگ این ساختمان از سمت بازار تاریخی از جمله ورودی میدان ثبت‌ملی ارگ و همچنین از میدان گنجعلی‌خان و ورودی کاروانسرای ثبت جهانی گنجعلی‌خان قابل مشاهده است و هیچ تعدیل ارتفاعی صورت نگرفته است. طی روزهای اخیر، گزارش‌هایی به خبرگزاری ایرنا رسیده مبنی بر اینکه ساخت‌وساز در طبقات بالای ساختمان در حال انجام است.

امید ابراهیمی، مدیرعامل انجمن دیده‌بان میراث و تمدن کارمانیا نیز در گفت‌وگو با ایرنا این موضوع را تایید کرد و گفت که پیشرفت ساخت‌وساز در طبقات غیرمجاز این ساختمان کاملا مشهود است.

در این‌باره، مهری جوادی، سرپرست معاونت میراث فرهنگی اداره کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان کرمان روز دوشنبه به خبرنگار ایرنا گفت: «پیگیری حقوقی از سوی میراث‌فرهنگی درخصوص این ساخت‌وساز در حال انجام است و به‌زودی جزئیات بیش‌تر و اطلاعات تکمیلی آن را اعلام می‌کنیم.»

بلندمرتبه‌سازی بدون مجوز شهرداری

این تخلف در ساخت‌وساز در شرایطی در حال انجام است که محسن تویسرکانی شهردار کرمان پیش از این به‌صراحت گفته است: «شهرداری برای ساختمان امور مالیاتی پروانه‌ای صادر نکرده و در کمیسیون ماده ۵ هم ارتفاع آن اصلاح شد که باید براساس تراکم مجاز اقدام شود.»

همچنین، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کرمان ۱۵ شهریورماه امسال، در پاسخ به خبرنگار ایرنا گفت: «بدون شک تعدیل ارتفاع در این ساختمان صورت خواهد گرفت.»

سیدموید محسن‌نژاد آن زمان از سفر اعضای شورای ثبت و حریم آثار وزارت میراث فرهنگی به این استان خبر و وعده داد که تعیین‌تکلیف ساختمان مالیاتی در مجاورت بازار تاریخی شهر کرمان یکی از دستورکارهای جلسه فوق است.

این سفر انجام شد بی‌آنکه درباره تصمیمات آن اطلاع‌رسانی و تعدیل ارتفاع این ساختمان انجام شود.

پیگیری‌های مکرر خبرنگار ایرنا در ایام پس از سفر اعضای شورای ثبت و حریم وزارت میراث‌فرهنگی به کرمان، به نتیجه نرسید و تنها گفته می‌شد که قرار است جمع‌بندی نهایی در تهران انجام شود و پس از آن اطلاع‌رسانی می‌شود.

وعده‌های کاغذی و بی‌سرانجام

در ماه‌های اخیر، این دومین‌بار است که ساخت‌وساز غیرمجاز ساختمان مالیاتی از سر گرفته شده است. مردادماه جاری نیز شهروندان و دوستداران میراث‌فرهنگی از عملیات ساخت طبقات بالایی ساختمان خبر دادند. استانداری کرمان به این موضوع ورود کرد تا اینکه معاون هماهنگی امور عمرانی استاندار کرمان ۲۷ مردادماه از توقف عملیات ساخت‌وساز اداره‌کل اقتصاد و دارایی بنا به دستور صریح استاندار خبر داد.

علی‌اصغر ذاکری‌هرندی در این‌باره توضیح داد: «با توجه به گزارش‌های واصله در خصوص شروع مجدد عملیات ساخت‌وساز اداره‌کل اقتصاد و دارایی استان، بنا به دستور صریح استاندار کرمان، سریعا موضوع از طریق دفتر فنی استانداری به مدیرکل اقتصاد و دارایی ابلاغ و ادامه کار متوقف شد.»

وی وعده داد: «در نخستین جلسه کمیسیون ماده ۵، طرح بازنگری می‌شود و ضوابط و ملاحظات ابنیه‌های تاریخی و به‌خصوص بازار ثبت‌شده شهر کرمان و میدان ارگ در طرح دیده خواهد شد و اصلاحات لازم در ساختمان موردنظر به عمل خواهد آمد.»

با وجود این همه وعده درباره کوتاه شدن ارتفاع ساختمان مالیاتی، نه‌تنها هیچ اتفاقی نیفتاده و وعده‌ها از روی کاغذ و تیتر خبرها فراتر نرفته، بلکه طی روزهای اخیر، نگرانی درباره تکمیل این پروژه ضوابط میراثی را زیر پا گذاشته شدت گرفته است.

تخریب سینمایی که ثبت ملی شده بود؛

سرنوشت نامعلوم سینما نور کرمان!

گروه فرهنگ و هنر: ثبت ملی هم نتوانست مانع تخریب سینما نور کرمان شود. به گفته سرپرست معاونت میراث‌فرهنگی استان کرمان، بخش زیادی از این بنا، چیزی در حدود ۷۰ درصد آن، تخریب شده که به احتمال زیاد عامدانه بوده و دراین‌باره از سوی میراث‌فرهنگی شکایت حقوقی ثبت شده و در حال پیگیری است.

به گزارش ایرنا، سینما نور یکی از بناهای فرهنگی مربوط به دوران معاصر شهر کرمان است که حدود ۷۰ سال قدمت دارد. این سینما در فاصله نزدیکی از میدان ارگ و بازار تاریخی شهر کرمان واقع شده است و هم از لحاظ معماری و هم اجتماعی، فرهنگی و تاریخی واجد ارزش‌های فراوانی است؛ آن‌چنان که شهریورماه امسال در فهرست آثار ملی ایران ثبت شد.

سینما نور دو سالن نمایش داشته یکی مسقف و یکی هم روباز است. در واقع، تنها سینمای روباز کرمان و از اندک نمونه‌های باقی‌مانده از این نوع در کشور است، اما با وجود ارزش و اهمیت فراوانی که دارد، این بنا از سال ۸۳ از دسترس عموم خارج و متروکه شده و آسیب‌هایی دیده بود.

پیش از این گفته شده که مالکیت این سینما در اختیار حوزه هنری کرمان است. حوزه هنری از بهمن‌ماه سال ۱۴۰۰ پروژه بهسازی آن را آغاز کرد، اما پس از مدتی به دلیل آنچه که مشکلات حقوقی و قضایی اعلام کردند، پروژه متوقف شد.

اواخر آذرماه سال ۱۴۰۳ خورشیدی، فعالان میراث‌فرهنگی کرمان گزارش دادند که عده‌ای شبانه در حال تخریب ساختمان سینما نور هستند.

بنا به خبری که رئیس میراث‌فرهنگی شهرستان کرمان در این‌باره به رسانه‌ها داد، «وکلای شرکت نور» بودند که اقدام به تخریب سینما نور کردند. آن زمان، با واکنش گسترده رسانه‌ها و فعالان میراثی و ورود به موقع شهرداری، میراث‌فرهنگی، نیروی انتظامی و دادستانی کرمان جلوی عملیات تخریب گرفته شد؛ اگرچه بخشی از سردر سینما آسیب جدی دید.

پس از آن، ثبت ملی سینما نور از سوی میراث‌فرهنگی وعده داده شد و سرانجام و بعد از تاخیر نسبتا طولانی، اواخر تابستان امسال این اتفاق افتاد.

تاخیر در ابلاغ ثبت ملی

اگرچه با ثبت ملی شدن این سینما امیدها به حفاظت و احیای آن بیش‌تر شد اما از اوایل آبان‌ماه امسال، زمزمه‌هایی مبنی بر تخریب بخشی از این ساختمان شنیده شد تا اینکه یازدهم آبان‌ماه جاری، رئیس کمیسیون گردشگری و میراث‌فرهنگی شورای شهر کرمان رسما تایید کرد که تخریب سینما نور جدی است.

به نقل از روابط عمومی شهرداری کرمان، محمدامین شمسی در صحن علنی شورای شهر با انتقاد از بلاتکلیف ماندن سینما نور گفت: «این بنا ثبت ملی است و در فاصله ابلاغ مصوبه ثبت به دستگاه‌های مسئول، بخش زیادی از آن تخریب شده و اکنون تنها نمای بیرونی آن باقی مانده است.»

وی از فاصله زمانی میان تصویب ثبت این بنا در فهرست آثار ملی و ابلاغ آن به دستگاه‌های اجرایی خبر داد و افزود: «این مصوبه در تاریخ پنجم دی‌ماه سال ۱۴۰۴ تصویب شده اما ابلاغیه آن در یازدهم شهریورماه ۱۴۰۵ به استانداری رسیده و حدود یک ماه بعد، در هشتم مهرماه ۱۴۰۵ به شهرداری ابلاغ شده است.»

شمسی اظهار کرد: «در مدتی که این بنا در فرآیند ثبت میراثی قرار داشته، نظارت موثری بر وضعیت آن صورت نگرفته و بنا تقریبا به‌طور کامل تخریب شده، به‌طوری‌که تنها نمای بیرونی آن باقی مانده است.»

شمسی با بیان اینکه نگهداری از این سینمای قدیمی وظیفه میراث‌فرهنگی است، از دستگاه متولی خواست تا برای بازسازی اقدام و یا سازه خوبی در وسط شهر اجرا کند.

شکایت میراث‌فرهنگی

تخریب بخش زیادی از ساختمان سینما نور را سرپرست معاونت میراث‌فرهنگی اداره کل میراث‌فرهنگی کرمان نیز در گفت‌وگو با ایرنا تایید کرده است.

مهری جوادی در این باره می‌گوید: «متاسفانه حجم تخریب زیاد بوده و بیش از ۷۰ درصد از ساختمان را شامل می‌شود.»

وی می‌افزاید: «مالک گفته که تخریب از طرف معتادان و افراد کارتن‌خواب که شب‌ها در این ساختمان بیتوته می‌کنند انجام شده، اما تخریب در این حجم زیاد کار معتادان نباید باشد و به احتمال زیاد، عامدانه است.»

سرپرست معاونت میراث‌فرهنگی استان کرمان با اشاره به اینکه بعد از ثبت ملی تخریب زیادی در این بنا انجام شده است، ادامه داد: «در این‌باره، شکایتی تنظیم کرده‌ایم که در حال بررسی و پیگیری است.»

جوادی در پاسخ به سوال که آیا تخریب‌های انجام‌شده قابل جبران است؟ اظهار کرد: «مالک باید ساختمان را به همان معماری که داشته برگرداند. وقتی اثر ثبت ملی می‌شود حتی اگر تخریب هم شود، مالک موظف است عین به عین آن را بازسازی کند.»

سینما نور از بهمن‌ماه ۱۴۰۰ تا آبان‌ماه ۱۴۰۵ سال‌های تلخ و پرماجرایی را سپری کرده است. پنج سال پیش، خبر مسرت‌بخش آغاز مرمت این بنا آمد و کارهایی هم در آن انجام شد. سه سال بعدتر اما تخریب شبانه در این ساختمان انجام گرفت، ۲ سال پس از آن ثبت ملی و بعد هم بخش زیادی از کالبد سینما تخریب شد.

می‌توان گفت که تخریب بخش عمده ساختمان سینما نور یکی از بدترین اتفاقات سال در حوزه میراث‌فرهنگی است. این سینما که در دهه چهل خورشیدی ساخته شده، دارای ۲ سالن مجزا، یکی مسقف و دیگری روباز است. سالن روباز به‌عنوان بخش تابستانه مورد استفاده قرار می‌گرفته است. این بخش از معماری سینما نور آن را به یکی از آثار شاخص در ایران تبدیل کرده است.

در کنار معماری خاصی که سینما دارد، آن را یادگاری از زندگی جمعی مردم کرمان می‌دانند که خاطرات بسیاری را از نخستین دهه‌های سده چهاردهم خورشیدی تاکنون در خود حفظ کرده است.

حالا که این سینما بخش زیادی از کالبد خود را از دست داده است، باید دید پیگیری‌های حقوقی میراث‌فرهنگی به کجا می‌رسد و آیا این بنای ۷۰ ساله می‌تواند بار دیگر با همان هویت و معماری به شهر بازگردد یا سرنوشت دیگری خواهد داشت.

خبر

واکنش شهردار کرمان به ادامه ساخت‌وساز غیرمجاز در بافت تاریخی؛

دستگاه‌های اجرایی مرتبط ساختمان مالیاتی را تعیین‌تکلیف کنند

گروه جامعه: ادامه ساخت‌وساز در طبقات بالای ساختمان مالیاتی در مجاور بازار تاریخی شهر کرمان، واکنش شهردار و اعضای شورای شهر را نیز به دنبال داشت. به گزارش استقامت و به نقل از روابط عمومی شهرداری کرمان، نایب رئیس کمیسیون گردشگری و میراث‌فرهنگی شورا روز دوشنبه در صحن علنی گفت: «پرونده این ساختمان در محدوده بافت تاریخی برای تعیین تخلف و جرایم به کمیسیون ماده ۱۰۰ ارجاع شد اما به این دلیل که ۲ سقف مازاد این پروژه هنوز اجرا نشده، قابل طرح در کمیسیون نبود. خواهش کردیم که این موضوع از طریق مراجع قانونی پیگیری شود چراکه سقف‌ها در حال ساخت است و این به نفع بیت‌المال نیست که در ارتباط با موضوعی که هنوز تعیین‌تکلیف نشده، هزینه کنند.» محمدرضا کمساری افزود: «از مدیرکل دارایی استان هم تقاضا دارم مسیر قانونی این پروژه را پیگیری کنند و از استاندار و معاون عمرانی ایشان هم می‌خواهیم که به این مسئله ورود کنند و از شهرداری هم تقاضا داریم در راستای اجرای ضوابط، اقدامات لازم را انجام دهد.» شهردار کرمان نیز در صحن علنی شورای شهر کرمان در خصوص ساختمان در حال احداث اداره امور مالیاتی استان در بافت تاریخی توضیح داد: «ما وظیفه خود را به‌عنوان شهرداری انجام داده‌ایم؛ شهرداری منطقه پنج هم اخطاریه مجدد داده و از ادامه کار در چارچوب ضوابط جلوگیری کرده است.» محسن تویسرکانی افزود: «سایر دستگاه‌های اجرایی مرتبط باید ورود کنند تا این موضوع تعیین‌تکلیف شود.» شهرداری کرمان از سال گذشته تاکنون بارها تاکید کرده که برای ساختمان امور مالیاتی پروانه‌ای صادر نکرده است. با وجود تخلفاتی که این پروژه دارد و عبور ارتفاع آن از حد مجاز تعیین‌شده، طی روزهای گذشته از ادامه ساخت‌وساز به‌ویژه در ۲ طبقه بالا، گزارش‌هایی در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی منتشر شده است. مهری جوادی، سرپرست معاونت میراث‌فرهنگی استان کرمان هم گفته که پیگیری حقوقی درباره این ساخت‌وساز در حال انجام است.

از اول اسفندماه در کرمان؛

طرح مردمی کاشت و نگهداری درخت اجرا می‌شود

گروه جامعه: معاون محیط زیست و خدمات شهری شهردار کرمان با اشاره به اجرای طرح جامع مشارکت شهروندان در کاشت و نگهداری درختان، گفت که خانواده‌های کرمانی از ابتدای اسفندماه می‌توانند محل‌های مستعد کاشت درخت را در مناطق شش‌گانهٔ شهر معرفی کنند تا پس از تأیید کارشناسان، درخت توسط سازمان فضای سبز کاشته و به نام متقاضی، پلاک‌گذاری شود.

به نقل از کرنا، هادی ربانی با اشاره به اینکه این طرح از طریق سازمان سیما، منظر و فضای سبز شهری اجرا می‌شود، گفت: «این طرح برای نخستین‌بار به‌صورت پایلوت در کرمان آغاز می‌شود و با هدف جلب مشارکت خانواده‌ها و شهروندان در توسعه فضای سبز و ارتقای فرهنگ حفاظت از محیط زیست شکل گرفته است». وی افزود: «خانواده‌ها می‌توانند مکان‌های مستعد کاشت درخت، ازجمله مقابل منازل، کوچه‌ها و خیابان‌ها را معرفی کنند تا پس از بررسی و تأیید کارشناسی، درخت مورد نیاز از سوی سازمان فضای سبز تأمین و کاشته شود». معاون شهردار کرمان ادامه داد: «درختان کاشته‌شده به نام خانواده یا فرد متقاضی پلاک‌گذاری می‌شوند تا آنان نیز در حفظ و نگهداری درخت مشارکت داشته باشند». ربانی همچنین با اشاره به جنگل جدید و در دست کاشت شهر کرمان گفت: «در این محدوده، پهنه‌هایی برای مشارکت اقشار مختلف، ازجمله پرستاران، فرهنگیان، اصناف و کسبه در نظر گرفته می‌شود تا گروه‌های مختلف شهروندان در توسعه جنگل شهری سهیم شوند».